

Ε Πανελλήνιο ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Εκπαίδευση & Πολιτισμός
στον 21ο αιώνα

13-14 Μαΐου
2023

«Η ψηφιακή αφήγηση ως μέσο ανάπτυξης της ικανότητας των μαθητών του δημοτικού σχολείου να κατανοούν και να παράγουν γραπτό λόγο στη διδασκαλία της ξένης γλώσσας.»

Βασιλική Βαβούρη, vvavouri@gmail.com
Μακρίνα-Νίνα Ζαφείρη, m_nzafiri@yahoo.gr

Ψηφιακή αφήγηση

Η δημιουργία σύντομων ψηφιακών ιστοριών αποτελεί σχετικά πρόσφατη (1994) εκπαιδευτική προσέγγιση.

Εμπνευστές: Lambert, Atchley και Mullen (1994)

(Κέντρο Ιστοριών του Πανεπιστημίου Berkeley στην Καλιφόρνια)

- Συνδυάζει:

- Παραδοσιακά μέσα αφήγησης (ηχογραφημένη φωνή του αφηγητή)
- Ψηφιακά πολυμέσα (βίντεο, εικόνες, μουσική και κείμενο) (Gregori-Signes, 2008, 2014; Lambert, 2010; Pardo, 2014).

Κατηγορίες ψηφιακών αφηγήσεων

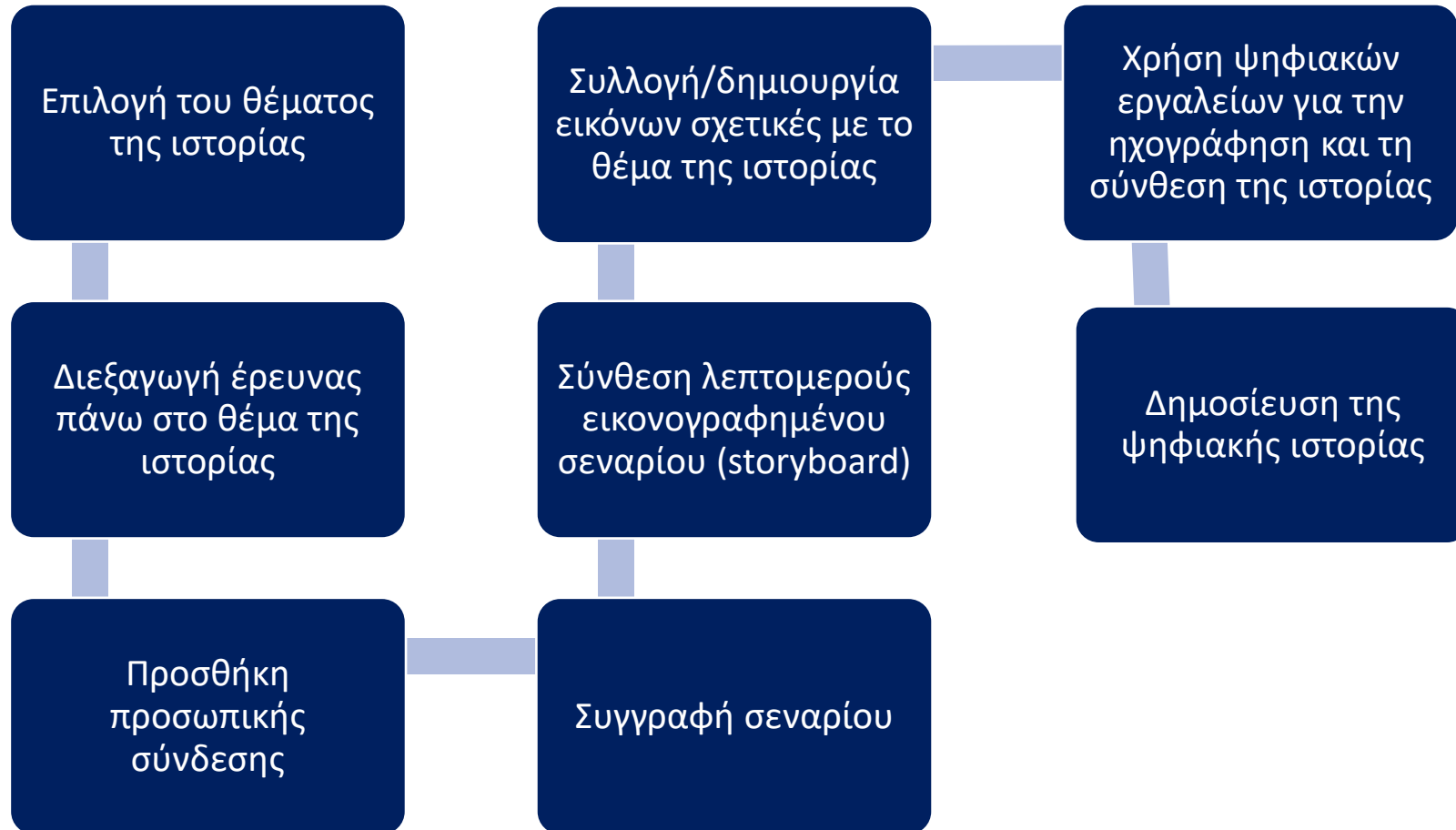
- Θέμα/ περιεχόμενο της ψηφιακής αφήγησης (Robin, 2008):
  - Προσωπικές αφηγήσεις σχετικές με συναισθηματικά φορτισμένα γεγονότα της ζωής του/της αφηγητή/τριας.
  - Ιστορικές αφηγήσεις.
  - Ενημερωτικές ή εκπαιδευτικές αφηγήσεις για ποικίλες θεματικές περιοχές.
  - Συνδυασμοί των παραπάνω κατηγοριών (π.χ. αυτοβιογραφία με ιστορικά στοιχεία).

Τα χαρακτηριστικά της ψηφιακής αφήγησης

Διακριτό κειμενικό είδος (Kearney 2011) με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά (Lambert, 2010):

1. Οπτική γωνία (point of view) ο σκοπός ή η οπτική του συγγραφέα.
2. Δραματική ερώτηση (dramatic question)-θα πρέπει να απαντηθεί ως το τέλος της ιστορίας.
3. Το συναισθηματικό περιεχόμενο της ψηφιακής ιστορίας (emotional content).
4. Το δώρο της φωνής του αφηγητή (the gift of your voice).
5. Η δύναμη της μουσικής επένδυσης (soundtrack).
6. Ο ρυθμός της δράσης (pacing).
7. Οικονομία (economy of detail) στη σύνθεση κειμένου και την επιλογή πολυμέσων.

Η διαδικασία δημιουργίας ψηφιακής ιστορίας

Οφέλη της ψηφιακής αφήγησης- Μαθητοκεντρική διδασκαλία

- Τοποθέτηση των μαθητών/τριών στο κέντρο της διδασκαλίας.
- Προσωποποίηση μαθησιακών εμπειριών (Smeda et al., 2014).
- Επικύρωση φυλετικών, εθνικών και προσωπικών εμπειριών (Benick, 2012):
  - Έκφραση περιθωριοποιημένων μαθητών/τριών (Anderson, Stewart & Katchorsky, 2017).
  - Διαμοιρασμός ιδεών και συναισθημάτων με συνομηλίκους (Kim, & Li, 2021).
  - Βελτίωση διαπροσωπικών σχέσεων (Ribeiro, 2015) και ψυχολογίας (Smeda et al., 2014).
- Μετάβαση από τη δασκαλοκεντρική στη μαθητοκεντρική διδασκαλία (Di Blas & Ferrari, 2012):
  - Συνεργασία εκπαιδευτικών-μαθητών/τριών.
  - Περιστασιακή αντιστροφή ρόλων.
  - Διευκόλυνση μαθησιακής διαδικασίας μέσω ομαδικής/ εξατομικευμένης καθοδήγησης και παραδειγμάτων.

Οφέλη της ψηφιακής αφήγησης- Διαφοροποιημένη διδασκαλία και μάθηση

Οι ποικίλες φάσεις και τα πολλαπλά αισθητηριακά στοιχεία της δημιουργίας ψηφιακών ιστοριών:

- Ικανοποιούν οπτικούς, ακουστικούς και κιναισθητικούς τύπους μάθησης (Kieker, 2010).
- Κινητοποιούν πολλαπλά είδη ευφυΐας (Lynch & Fleming 2007).
- Ενδείκνυνται για σύντομα διαστήματα προσοχής και προσωπικούς ρυθμούς μάθησης (Robin, 2016).

Οφέλη της ψηφιακής αφήγησης- Συνεργατική μάθηση

- Συνεργατική κατασκευή γνώσης (Yoon, 2013) από ετερογενείς ομάδες μαθητών.
- Αλληλεπίδραση - υποστήριξη (scaffolding) της μετάβασης σε επόμενο επίπεδο γνωστικής και γλωσσικής εξέλιξης από:
  - Εκπαιδευτικούς (Vygotsky, 1978).
  - Πιο προχωρημένους/νες ομοτίμους (Donato (1994)).
- Ανάπτυξη:
  - Ικανότητας επίλυσης προβλημάτων (Ribeiro, 2015).
  - Ατομικής και ομαδικής υπευθυνότητας.
  - Θετικής αλληλεξάρτησης (Fung, 2010).
- Επιτεύγματα μεγαλύτερα από τις επιμέρους ικανότητες των μελών της ομάδας (Axelrod & Cooper, 2010).

Οφέλη της ψηφιακής αφήγησης- Βιωματική μάθηση σε αυθεντικές συνθήκες

- Συνέπεια με τις αρχές του Ενιαίου Προγράμματος Σπουδών για τη διδασκαλία των Ξένων Γλωσσών για βιωματική μάθηση.
- Αληθοφανές περιβάλλον μάθησης (Abdallah, 2015).
- Χρήση γλώσσας στόχου.
- Προσπέλαση αυθεντικών γλωσσικών και πολιτισμικών περιβαλλόντων.
- Μετασχηματιστική συνδημιουργία πολυμεσικών έργων με αξία και νόημα αντιπροσωπευτικών της κατανόησης συγκεκριμένων περιοχών γνώσης (Gregory-Signes, 2014; Kieler, 2010).
- Διαμοιρασμός με πραγματικό κοινό σε παγκόσμιο/τοπικό επίπεδο (Yoon, 2013).

Οφέλη της ψηφιακής αφήγησης-Κινητοποίηση

- Καινοτόμος εναλλακτική για τη διδασκαλία της Αγγλικής ως Ξένης γλώσσας (Pardo, 2014).
- Τα σύγχρονα διαδραστικά και φιλικά προς τον χρήστη εργαλεία (Pardo, 2014) ελκύουν τους μαθητές/τριες (Yoon, 2013)
- Κινητοποίηση (Garba & Attahiru, 2018; Sapitepeci & Cakir, 2017; Yang & Wu, 2012):
  - Τάξεων με διαφορετικές μαθησιακές ικανότητες.
  - Εκπαιδευτικών (Robin & McNeil, 2012).
- Αύξηση:
  - Εμπλοκής (Di Blas & Ferrari, 2012).
  - Αυτοπεποίθησης (Smeda et al., 2014).
  - Ενδιαφέροντος για την εκμάθηση της Αγγλικής Γλώσσας (Guzman Gamez & Moreno Cuellar, 2019; Shamsulbahri & Aziz, 2020).
- Βελτίωση συμπεριφοράς στο μάθημα (Robin, 2016).

Οφέλη της ψηφιακής αφήγησης- Διαδραστικότητα

Η δημιουργία ψηφιακών αφηγήσεων σε μικρές υποστηρικτικές ομάδες:

- Εξαιρετικά διαδραστική διαδικασία δημιουργίας, διαμοιρασμού, κριτικής (Anderson & Chua, 2010; Robin 2016; Yoon, 2013).
- Μείωση ψυχολογικών εμποδίων για την εκμάθηση της ξένης γλώσσας (Krashen, 1985).
- Χρόνος και δυνατότητα ελέγχου των υποθέσεων για τη γλώσσα στόχο μέσω λήψης (Krashen, 1985) και παραγωγής γλωσσικών πληροφοριών (Swain, 1985).
- Ενεργοποίηση υποσυνείδητων νοητικών λειτουργιών - αναδόμηση εσωτερικών αναπαραστάσεων της γλώσσας στόχου.
- Συνέπεια με το στόχο του Ενιαίου Προγράμματος Σπουδών για τη διδασκαλία των Ξένων Γλωσσών για την επίτευξη επικοινωνιακής δεξιότητας.

Οφέλη της ψηφιακής αφήγησης- Γνωστικές διεργασίες χαμηλού και υψηλού επιπέδου

- Καλλιέργεια γνωστικής ωριμότητας (Yoon, 2013).
- Βελτίωση επιδόσεων (Yang & Wu, 2012).
- Ανάπτυξη γνωστικών διεργασιών:
  - Χαμηλού επιπέδου (Rasouli, 2014) -ικανότητα απομνημόνευσης της γνώσης (DiBlas & Ferrari, 2014).
  - Υψηλού επιπέδου (Dakich, 2008) - αντίληψης, εφαρμογής, ανάλυσης, αξιολόγησης, και δημιουργίας της καινούριας γνώσης (Herrera-Ramirez, 2013).
  - Μεταγνωστικού αναστοχασμού (Hamilton, Rubin, Tarrant & Gleason, 2019; Malita & Martin, 2010).
- Οι πολλαπλές πηγές πληροφοριών και δυνατοτήτων έκφρασης επεκτείνουν τη δημιουργικότητα και την κριτική σκέψη (Yang & Wu, 2012; Yoon, 2013).
- Ο συνειδητός αναστοχασμός και η ομότιμη ανατροφοδότηση αναπτύσσουν αυτονομία και πρωτοβουλία (Jitpaisarnwattana, 2018).

Οφέλη της ψηφιακής αφήγησης- Ψηφιακοί εγγραμματισμοί

- Σύνδεση τεχνολογίας- ξενόγλωσσης τάξης.
- Ανάπτυξη ικανοτήτων κατανόησης και παραγωγής γραπτού λόγου μέσω των εγγραμματισμών του 21ου αιώνα:
  - Ολιστικών, ψηφιακών, πολυμεσικών, τεχνολογικών, οπτικών και πληροφορικών ικανοτήτων (Kalantzis & Cope, 2009; Robin, 2008).
- Συνέπεια με δείκτες του Εισαγωγικού Επιπέδου γλωσσομάθειας A2 (ΚΕΠΑ) για την παραγωγή, διάδραση και επικοινωνία μέσω ποικίλων πολυμεσικών κειμένων που περιλαμβάνουν οπτικοακουστικούς, γλωσσικούς και χωροταξικούς τρόπους έκφρασης (modalities).

Οφέλη της ψηφιακής αφήγησης- Κατανόηση του γραπτού λόγου

- Αύξηση:
  - Εκμάθησης λεξιλογίου (Habibi, & Widyantoro, 2019; Leong et al., 2019)- προϋπόθεση για την ανάπτυξη της ικανότητας κατανόησης γραπτού λόγου.
  - Συμμετοχής (Radaideh et al., 2020).
  - Κατανόησης αφηγηματικών κειμένων (Abdallah, 2019; Alkhilili, 2018; Anggeraini, & Afifah, 2017; Apriltya, et al., 2016; Garba & Attahiru, 2018; Hamdy, 2017; Robin, 2005).
  - Κριτικής ανάλυσης λογοτεχνικών κειμένων από μαθητές/τριες του δημοτικού (Kesler, Gibson & Turansky, 2016).
- Η οπτικοποίηση των πληροφοριών (Adiguzel & Kumkale, 2018) στα πολυμεσικά κείμενα των ψηφιακών αφηγήσεων:
  - Καλύτερη κατανόηση του περιεχόμενου των ιστοριών (Choo, et al. 2017).

Οφέλη της ψηφιακής αφήγησης -Παραγωγή γραπτού λόγου I

- Αξιοποίηση ψηφιακών ικανοτήτων για αντιμετώπιση προβλημάτων παραγωγής γραπτού λόγου (Paradopolou & Vlachos, 2015).
- Δημιουργία συνεργατικού περιβάλλοντος - εμπλοκή σε διαδικασίες συγγραφής (process writing) (Kieler, 2010; Shamsulbahri & Aziz, 2020; Yee & Kee, 2017).
- Βελτιώσεις αφηγηματικών κειμένων:
  - Ποσοτικές -αριθμός λέξεων.
  - Ποιοτικές -οργάνωση κειμένου, εύρος λεξιλογίου, ακρίβεια, άνεση και καταλληλότητα έκφρασης- (Guzman Gamez & Moreno Cuellar, 2019; Quiroga & Toro Nieto, 2015; Rahimi &Yadollahi, 2017; Yamac & Ulusoy 2016; Zakaria et al., 2016) .
- Κατανόηση στρατηγικών ομότιμης αξιολόγησης σε συνδυασμό με δραστηριότητες συνεργατικής συγγραφής κειμένων (Quiroga & Toro Nieto, 2015).
- Η επέκταση του αναγνωστικού κοινού αυξάνει τη συμμετοχή και την ευαισθησία στις προσδοκίες και τις ανάγκες ενός πραγματικού κοινού (Yamac & Ulusoy, 2016) .
- Καινοτομία και ψυχαγωγία στη διδασκαλία παραγωγής γραπτού λόγου στην ξενόγλωσση τάξη (Kieler, 2010)
- Αυτοπεποίθηση για ικανότητα παραγωγής γραπτού λόγου - κίνητρα για ολοκλήρωση εργασιών.

Οφέλη της ψηφιακής αφήγησης- Παραγωγή γραπτού λόγου II

- Η χρήση κειμένων ως πηγή πληροφοριών και γλώσσας για επεξεργασία και παραγωγή γραπτού λόγου:
  - Έναυσμα συζητήσεων, νέων ιδεών, παραγωγής και εξάσκησης σε ποικιλία κειμενικών ειδών.
  - Ανάπτυξη και των δύο ικανοτήτων (Rahimi & Yadollahi, 2017).
- Η ενσωμάτωση ψηφιακών και συμβατικών εγγραμματοσμών μέσω της δημιουργίας ψηφιακών αφηγήσεων – κατανόηση και εφαρμογή στρατηγικών κατανόησης και παραγωγής γραπτού λόγου (Shelby-Caffey, Ubeda & Jenkins, 2014).

Οφέλη της ψηφιακής αφήγησης- Ανασταλτικοί παράγοντες

- Έλλειψη:
  - Τεχνικής/ επιμορφωτικής υποστήριξης.
  - Κατάλληλου τεχνολογικού εξοπλισμού στις τάξεις.
  - Απρόσκοπτης πρόσβασης στο εργαστήριο υπολογιστών του σχολείου.
- Απροθυμία παρέκκλισης από εκπαιδευτικούς στόχους του αναλυτικού προγράμματος σπουδών (Dogan & Robin, 2008).
- Χρονικοί περιορισμοί και πίεση από ισχύον εξεταστικοκεντρικό εκπαιδευτικό σύστημα (Kesler et al., 2016).
- Αδιαφορία και απροθυμία μελών της ομάδας.
- Ανομοιόμορφη κατανομή φόρτου στα μέλη μιας ομάδας (Huffman, 2012).
- Προστριβές στη συνεργασία (Hwang et al., 2014).

Προτεινόμενα ψηφιακά εργαλεία

Για την υλοποίηση της διδακτικής πρότασης:

- Διαδικτυακά εργαλεία επεξεργασίας κειμένου (Google Docs, Microsoft 365 Word).
  - Ταυτόχρονη επεξεργασία και αναθεώρηση συνεργατικού κειμένου από πολλούς χρήστες.
  - Παροχή ανατροφοδότησης από εκπαιδευτικούς κατά τη διάρκεια συγγραφής κειμένου.
- Εργαλεία δημιουργίας ψηφιακών ιστοριών (Adobe Spark, Storybird κ.α.).
  - Ασύγχρονη συνεργατική δημιουργία ψηφιακών αφηγήσεων.
  - Μεταφόρτωση σε προσωπικούς υπολογιστές.
  - Διαμοιρασμός σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Βήματα προτεινόμενης διδακτικής πρότασης

1 Ανάγνωση κειμένων & συγγραφή σεναρίου

2 Δημιουργία ψηφιακής αφήγησης

3 Αξιολόγηση και δημοσίευση ψηφιακής αφήγησης

Διαχωρισμός σε ομάδες

- Σύσταση ετερογενών ομάδων διαφορετικών για κάθε ψηφιακή ιστορία:
  - Αποτροπή περιθωριοποίησης των ασθενέστερων μαθητών/τριών.
  - Συνεργασία μαθητών/τριών με διαφορετικές γλωσσικές και ψηφιακές ικανότητες.
  - Υπέρβαση πρακτικών εμποδίων (έλλειψη υπολογιστών).
- Ανάλυση εξειδικευμένων ρόλων ανάλογα με:
  - Ευχέρεια στην ξένη γλώσσα.
  - Προσωπικές προτιμήσεις.
  - Ενδιαφέροντα.

Ανάγνωση κειμένων

- Αξιολόγηση της κατανόησης των κειμένων μέσω της μεταφοράς και ανασύνθεσης του περιεχομένου τους στη συνεργατική συγγραφή των σεναρίων των ψηφιακών αφηγήσεων (Kesler et al, 2016; Rahimi & Yadollahi, 2017; Shelby-Caffey et al., 2014).
  - Σύνοψη βασικών σημείων αποσπασμάτων από δημοφιλή βιβλία-Ημερολόγιο ενός Σπασίκλα (Kinney, 2009). To
  - Οικειοποίηση χρήσιμων γλωσσικών στοιχείων.
- Συνεργατικές δραστηριότητες (Anderson, 1994; Duke, Pearson, Strachan, & Billman, 2011; Grabe & Stoller, 2013; Mazzante, & Spangler, 2015; Ur, 1996):
  - Αύξηση αλληλεπίδρασης με κείμενα.
  - Παρουσίαση και εξάσκηση στρατηγικών κατανόησης γραπτού λόγου.

Δραστηριότητες κατανόησης κειμένων

Πριν την ανάγνωση:	Κατά την ανάγνωση	Στο τέλος της ανάγνωσης:
<ul style="list-style-type: none"> •Ιδεοκαταιγισμός λεξιλογίου και ιδεών. •Ερωτήσεις ή προβλέψεις σχετικές με το θέμα του κειμένου. •Αντιστοίχιση λέξεων- ορισμών. •Συμπλήρωση προτάσεων. •Προεπισκόπηση κειμένου.	<ul style="list-style-type: none"> •Δραστηριότητες ανταλλαγής πληροφοριών. •Σχολιασμός στα περιθώρια του κειμένου αποδοχής ή όχι της στάσης ή των πράξεων των πρωταγωνιστών. •Υποθέσεις για την εξέλιξη των γεγονότων. •Ερωτήσεις που προτρέπουν υποθέσεις βασισμένες σε πρότερες γνώσεις.	<ul style="list-style-type: none"> •Κατάλληλοι τίτλοι. •Τοποθέτηση προτάσεων στη σωστή σειρά. •Ερωτήσεις αξιολόγησης των απόψεων και των ενεργειών των ηρώων. •Απαντήσεις από την οπτική του ήρωα. •Εύρεση λέξεων με συνώνυμη/ αντίθετη σημασία. •Εύρεση λέξεων/ εκφράσεων αιτίας, χρόνου και αλληλουχίας. •Σημείωση χρήσιμου λεξιλογίου.

*Ακροστιχίδες

Συνεργατική συγγραφή σεναρίου ψηφιακής αφήγησης

- Συνεργατική συγγραφή προσχεδίου σεναρίου στο διαδικτυακό περιβάλλον επεξεργασίας κειμένου.
- Αναθεώρηση νοηματικών ασαφειών (προσθήκη, αφαίρεση, αναδιάταξη πληροφοριών) από άλλη ομάδα - «οικειοποίηση» ιδεών για τη βελτίωση των δικών τους κειμένων.
- Συσκέψεις εκπαιδευτικών με ομάδες για:
  - Έλεγχο της προόδου.
  - Αντιμέτωπιση προβλημάτων (πρόταση εναλλακτικών λύσεων).
- Αποδοχή (ή όχι) της ανατροφοδότησης ομοτίμων /εκπαιδευτικού.
- Εντοπισμός και διόρθωση λαθών (γραμματικών, ορθογραφικών, στίξης, κεφαλαιοποίησης) / εμπλουτισμός λεξιλογίου με χρήση:
  - Λίστας.
  - Ενσωματωμένης λειτουργίας διόρθωσης.
  - Θησαυρού.
- Σύνταξη τελικής έκδοσης των κειμένων.

Δημιουργία ψηφιακής αφήγησης

- Έρευνα και επιλογή εικόνων, μουσικής, βίντεο, κτλ.
- Δημιουργία οπτικοποιημένης αναπαράστασης (storyboard) (Robin, 2016) των αφηγήσεων σε διαδικτυακό περιβάλλον επεξεργασίας κειμένου - έγκαιρος εντοπισμός προβλημάτων και αδυναμιών.
- Σύνθεση αφηγήσεων με επιλεγμένο ψηφιακό εργαλείο.

Αξιολόγησης & δημοσίευση ψηφιακών αφηγήσεων

- Αξιολόγηση ψηφιακών αφηγήσεων με βάση λίστα κριτηρίων.
- Δημοσίευση στο ιστολόγιο του σχολείου:
  - Αύξηση κινήτρων για αναθεώρηση κειμένων.
  - Καταγραφή συγγραφικής εξέλιξης.
  - Παροχή ανατροφοδότησης (φίλοι, οικογένειες, άλλες τάξεις του σχολείου):
    - Επικύρωση προσπαθειών.
    - Παρότρυνση για περαιτέρω ενασχόληση με τη συγγραφή.

Συμπεράσματα

Η συνεργατική δημιουργία ψηφιακών αφηγήσεων συνιστά καινοτόμο διδακτική πρόταση:

- Εμπλουτισμός και παραμετροποίηση του αναλυτικού προγράμματος του μαθήματος της Αγγλικής Γλώσσας στο δημοτικό σχολείο.
- Ανάπτυξη της ικανότητας:
  - Κατανόησης γραπτού λόγου (συσχέτιση κειμένου-εικόνας).
  - Συνεργατικής παραγωγής γραπτού λόγου (διαδικασίες σχεδιασμού, σύνταξης, αναθεώρησης των σεναρίων των ιστοριών).

Συμπεράσματα

Συνέπεια με τους στόχους του Ενιαίου Προγράμματος Σπουδών για τη διδασκαλία των Ξένων Γλωσσών:

- Μαθητοκεντρική προσέγγιση – προσαρμογή στα ενδιαφέροντα, εμπειρίες και δεξιότητες των μαθητών /τριών.
- Διαφοροποιημένη διδασκαλία και μάθηση.
- Συνεργατική μάθηση.
- Βιωματική μάθηση σε αυθεντικές συνθήκες.
- Κινητοποίηση.
- Διαδραστικότητα - ανατροφοδότηση μεταξύ ομοτίμων – αυτονομία.
- Γνωστικές διεργασίες χαμηλού και υψηλού επιπέδου.
- Ενσωμάτωση ψηφιακής τεχνολογίας - ανάπτυξη ψηφιακών εγγραμματισμών.

Προτάσεις

Το ισχύον εξεταστικοκεντρικό εκπαιδευτικό σύστημα έχει καθιερώσει διδακτικές πρακτικές ασύμβατες με τους εγγραμματισμούς του 21^{ου} αιώνα.

Η δημιουργία ψηφιακών αφηγήσεων ως στρατηγική για την ανάπτυξη ικανοτήτων κατανόησης και παραγωγής γραπτού λόγου ανταποκρίνεται:

- Σε παροντικές και μελλοντικές ανάγκες εγγραμματισμού των μαθητών/τριών.
- Στον στόχο του Ενιαίου Προγράμματος Σπουδών για την ενσωμάτωση των ψηφιακών τεχνολογιών στη διδασκαλία των ξένων γλωσσών.

Για να επωφελούνται οι μαθητές/τριες από καινοτομίες της εκπαιδευτικής τεχνολογίας είναι επιτακτική η:

- Αναβάθμιση του ψηφιακού εξοπλισμού των σχολείων.
- Επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών μέσω προγραμμάτων που θα επιτρέψουν:
  - α) Τον επανασχεδιασμό της διδασκαλίας.
  - β) Την ανάληψη πιο σύνθετων ρόλων σε τεχνολογικά αναβαθμισμένες τάξεις.

Βιβλιογραφικές αναφορές

- Abdallah, E. S. (2019). *Merits of digital storytelling for enhancing reading skill at the basic level. A case study of grade 7th studying English as a foreign language* (Doctoral dissertation). Sudan University of Science and Technology: College of Graduate Studies.
- Adyguzel, A., & Kumkale, Z. (2018). The effect of digital story preparation program on reading comprehension in English. *Electronic Journal of Education Sciences*, 7(14), 176-186.
- Alkhilili, M. (2018). Using digital stories for developing reading skills of EFL preparatory school pupils. *Multi-knowledge Electronic Comprehensive Journal for Education and Science Publications*, 4, 68-88.
- Anderson, K. T., Stewart, O. G., & Kachorsky, D. (2017). Seeing academically marginalized students' multimodal designs from a position of strength. *Written Communication*, 1-31.
- Anderson, K., & Chua, P.H. (2010). Digital storytelling as an interactive digital media context. *Educational Technology*, 32-36.
- Anderson, N. J. (1994). Developing active readers: A pedagogical framework for the second language reading class. *System*, 22, 177-194.
- Anggeraini, Y., & Afifah, N. (2017). Digital storytelling as a teaching medium in reading classroom. *Language Circle: Journal of Language and Literature*, 12(1). 83-89. Retrieved on 28/3/2021 from <https://journal.unnes.ac.id/niu/index.php/LC/article/view/11472/6783>.
- Apriltya, R., & Arifin, Z. (2016). The use of digital story in teaching reading narrative text for SMP students. *Computer Science*, 5(4), 1-11.
- Benick, G. (2012). Digital storytelling in diasporic identities in higher education. *Collected Essays on Learning and Teaching*, 5, 147-152.
- Council of Europe (2018). *Common European framework of reference for languages: Learning, teaching, assessment Companion volume with new descriptors*. Strasbourg: Council of Europe.
- Del-Moral-Perez, M. E., Villalustre-Martinez, L., & Neira-Piñero, M. D. (2019). Teachers' perception about the contribution of collaborative creation of digital storytelling to the communicative and digital competence in primary education schoolchildren. *Computer Assisted Language Learning*, 32(4), 342-365.
- Di Blas, N. (2022). Authentic learning, creativity and collaborative digital storytelling: Lessons from a large-scale study. *Educational Technology & Society*, 25(2), 80-1.
- Di Blas, N., & Ferrari, L. (2014). Digital storytelling at school: What kind of educational benefits? *International Journal of Arts and Technology*, 7(1), 38-54.
- Donato, R. (1994). Collective scaffolding in second language learning. In J.P. Lantolf, & G. Appel (Eds.), *Vygotskian approaches to second language research* (pp. 33-56). Norwood, NJ: Ablex.
- Duke, N. K., Pearson, P. D., Strachan, S. L. & Billman, A. K. (2011). Essential elements of fostering and teaching reading comprehension. In S.J. Samuels & A.E. Farstrup (Eds.), *What research has to say about reading comprehension* (4th Ed.) (pp. 51-93). The International Reading Association.
- Gardner, H. (1983). *Frames of mind*. New York: Basic Books.
- Grabe, W. & Stoller, F. L. (2013). *Teaching and researching reading*. New York: Routledge.
- Gregori-Signes, C. (2014). Digital storytelling and multimodal literacy in education. *Porta Linguarum*, 22, 237-250.

Βιβλιογραφικές αναφορές

- Guzman Gamez, D. Y., & Moreno Cuellar, J. A. (2019). The use of Plotagon to enhance the English writing skill in secondary school students. *Profile: Issues in Teacher's Professional Development*, 21(1), 139-153.
- Habibi, M., & Widyantoro, A. (2019). Digital storytelling: A powerful media to enhance students' vocabulary mastery. *ICE*, 20-30.
- Hamdy, M. F. (2017). The effect of using digital storytelling on student's reading comprehension and listening comprehension. *Journal of English and Arabic Language Teaching*, 8(2), 112-123.
- Hamilton, A., Rubin, D., Tarrant, M., & Gleason, M. (2019). *Digital storytelling as a tool for fostering reflection*. *Frontiers: The Interdisciplinary Journal of Study Abroad*, 31(1), 59-73.
- Herrera Ramírez, Y. E. (2013). Writing skill enhancement when creating narrative texts through the use of collaborative writing and the Storybird web 2.0 tool. *Colombian Applied Linguistics Journal*, 15(2), 166-183.
- Huffman, E. (2012). The pros and cons of digital storytelling for K-12 classrooms. Retrieved from <http://emilyhuffman.weebly.com/professional-learning-opportunities-reflections/the-pros-and-cons-of-digital-storytelling-for-k-12-classrooms>.
- Hwang, W., Shadiev, R., Hsu, J., Huang, Y., Hsu, G., & Lin, Y. (2016). Effects of Storytelling to Facilitate EFL Speaking Using Web-Based Multimedia System. *Computer Assisted Language Learning*, 29/2, 215-241.
- Kalantzis, M., & Cope, B. (2009). "Multiliteracies": New Literacies, new learning. *Pedagogies: An International Journal*, 4, 164-195.
- Kearney, M. (2011). A learning design for student-generated digital storytelling. *Learning Media & Technology*, 36(2), 169-188.
- Kesler, T., Gibson, L., & Turansky, C., (2016). Bringing the book to life: Responding to historical fiction using digital storytelling. *Journal of Literacy Research*, 1-4, 1-41.
- Kieler, L. (2010). Trials in using digital storytelling effectively with the gifted. *Gifted Child Today*, 33(3), 48-52.
- Kim, D., & Li, M. (2021). Digital storytelling: Facilitating learning and identity development. *Journal of Computers in Education*, 8(1), 33-61.
- Krashen, S. D. (1985). *The input hypothesis: Issues and implications*. London: Longman.
- Lambert, J. (2010). *Digital storytelling cookbook*. New York: Digital Diner Place.
- Leong, A. C. H., Abidin, M. J. Z., & Saibon, J. (2019). Learners' perceptions of the impact of using digital storytelling on vocabulary learning. *Teaching English with Technology*, 19(4), 3-26.
- Jitpaisarnwattana, N., (2018). Fostering learner autonomy in foreign language classroom: A digital storytelling project. *Journal of Foreign Language Education and Technology*, 3(2), 136-160.
- Papadopoulou, S., & Vlachos, K. (2014). Using digital storytelling to develop foundational and new literacies. *Research Papers in Language Teaching and Learning*, 5(1), 235-258.
- Pardo, B. S. (2014). Digital storytelling: A case study of the creation, and narration of a story by EFL learners. *Digital Education Review*, 26, 74-84.

Βιβλιογραφικές αναφορές

- Quiroga, G. M., & Toro Nieto, O. S. (2015). *The influence of GoAnimate and cooperative work in A1 fourth and sixth graders' writing skills* (Master's Thesis). Universidad de La Sabana, Bogota, Colombia..
- Radaideh, E., Al-Jamal, D., & Sa'di, I. (2020). Digital storytelling: Time to be considered in reading comprehension. *Universal Journal of Educational Research*, 8(6), 2621-2633.
- Rahimi, M., & Yadollahi, S. (2017). Effects of offline vs. online digital storytelling on the development of EFL learners' literacy skills. *Cogent Education*, 4(1), 1-13.
- Ribeiro, S. (2015). Digital storytelling: An integrated approach to language learning for the 21st century student. *Teaching English with Technology*, 15(2), 39-53.
- Robin, B. R. (2016). The power of digital storytelling to support teaching and learning. *Digital Education Review*, 30, 17-29.
- Robin, B. R. (2008). Digital storytelling: A powerful technology tool for the 21st century classroom. *Theory into Practice*, 47(3), 220-228.
- Robin, B. R., & McNeil, S. (2012) What educators should know about teaching digital storytelling. *Digital Education Review*, 22, 37-51.
- Sapitepeci, M., & Cakir, H. (2017). Examining perceived satisfaction related to the digital storytelling process. *EdMedia*, 20-23, 1139-1144.
- Shelby-Caffey, C., Ubeda, E., & Jenkins, B. (2014). Digital storytelling revisited: An educator's use of innovative literacy practice. *The Reading Teacher*, 68(3), 191-199.
- Smeda, N., Dakich, E., & Sharda, N., (2014). The effectiveness of digital storytelling in the classrooms: A comprehensive study. *Smart Learning Environments*, 1(1), 1-21.
- Spangler, D., & Mazzante, J. A. (2015). *Using reading to teach a world language: Strategies and activities* (1st ed.). Routledge.
- Swain, M. (1985). Communicative competence: Some roles of comprehensible input and comprehensible output in its development. In S. Gass & C. Madden (Eds.), *Input in second language acquisition* (pp. 235-253). Rowley, Mass: Newbury House.
- Ur, P. (1996). *A course in language teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in Society: The development of higher psychological processes*. Cambridge, Mass: Harvard University Press.
- Yamac, A., & Ulusoy, M. (2016). The effect of digital storytelling in improving the third graders' writing skills. *International Electronic Journal of Elementary Education*, 9(1), 59-86.
- Yang, Y. (2012). Multimodal composing in digital storytelling. *Computers and Composition*, 29, 221-238.
- Yang, T. C., & Wu, W. C. I. (2012). Digital storytelling for enhancing student academic achievement, critical thinking, and learning motivation: A year-long experimental study. *Computers & Education*, 59, 339-352.
- Yoon, T. (2012). Are you digitized? Ways to provide motivation for ELL's using digital storytelling. *International Journal of Research Studies in Educational Technology*, 2(1), 25- 34.
- Yuksel-Arslan, P., Yildirim, S., Robin, B. B. (2016). A phenomenological study: teachers' experiences of using digital storytelling in early childhood education. *Educational Studies*, 42(5), 427-445/
- Zakaria, S. M., Yunus, M. M., Nazri, N. M., & Shah, P. M. (2016). Students' experience of using storybird in writing ESL narrative text. *Creative Education*, 7, 2107-2120.